

Валюта рыногу (2017-жылдын июль айы)

Отчеттук мезгил ичинде валюта рыногунда улуттук валюта жыл башынан тартып бир АКШ доллары үчүн 69,2301 сомдон 68,6500 сомго чейин 0,8 пайызга чыңдалган. Мында, рыноктун катышуучулары тарабынан валютага карата сунуштун колдоого алынышы банктардын конвертациялык операцияларынын натыйжасында алынган АКШ доллар эсебинен, нак эмес акчага айландыруудан, депозиттерге каражаттарды жайгаштыруудан, ошондой эле акча которуулардан улам жүзөгө ашырылган.

Отчеттук мезгил ичинде банктар аралык валюта тооруктарынын чогуу алгандагы жүгүртүүсү 66,6 млн АКШ долларына чейин өскөн, бул өткөн айдын тиешелүү көрсөткүчүнө салыштырмалуу 2,1 эсе жогору. Мында, банктар аралык валюта тооруктарында коммерциялык банктар ортосунда келишилген бүтүмдөрдүн 15,9 пайызга, 26,2 млн АКШ долларына чейин төмөндөшү катталган. Байкоого алынып жаткан мезгил ичинде Улуттук банк алмашуу курсунун кескин өзгөрүүлөрүн текшилөө максатында 18,3 млн АКШ доллар суммасына чет өлкө валютасын сатып алуу жана 22,1 млн АКШ долларына чет өлкө валютасын сатуу боюнча валюталык интервенцияларды жүргүзгөн.

Чет өлкө валютасын сатып алуу-сатуу боюнча операциялардын жалпы көлөмү 44,4 млрд сомду түзгөн, бул өткөн айдын тиешелүү көрсөткүчүнө салыштырганда 15,0 пайызга көп. Коммерциялык банктардын нак эмес операцияларынын 6,0 млрд сомго чейин (ай ичинде +2,1 эсе), алмашуу бюролорунун нак операцияларынын – 14,7 млрд сомго (+10,9 пайыз) жана коммерциялык банктардын нак операцияларынын – 23,6 млрд сомго чейин (+5,6 пайыз) өсүшү операциялардын бардык түрлөрү боюнча көлөмдөрдүн өсүшүнүн себеби болгон.

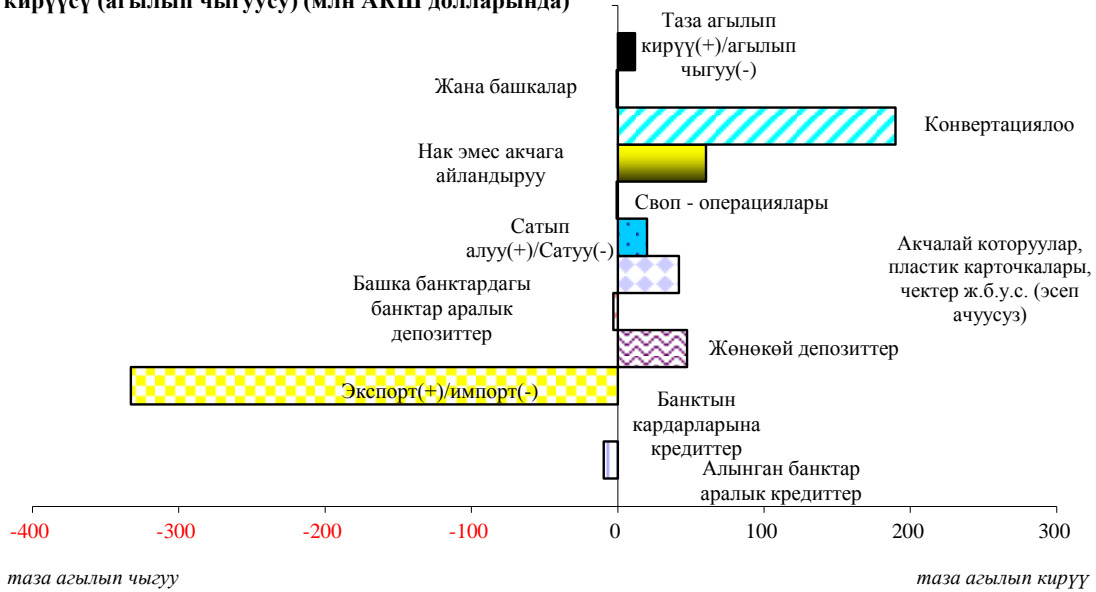
Отчеттук мезгилдин жыйынтыгы боюнча чет өлкө валютасынын операциялар түзүмүндө эң олуттуу үлүштү 53,3 пайыз (-4,7 п.п.) үлүшү менен коммерциялык банктардын нак операциялары ээлеген, мындан тышкары, алмашуу бюролорунун нак операциялары - 33,2 пайыз (-1,2 п.п.) жана коммерциялык банктардын нак эмес операциялары – 13,5 пайыздык үлүштү (+6,0 п.п.) ээлеген.

Кароого алынып жаткан мезгил ичинде валюталардын бардык түрлөрү боюнча операциялар көлөмүнүн өсүшү катталган: алсак, АКШ долларында өсүш 19,8 пайызды, евродо – 24,2 пайызды, казак теңгесинде – 13,0 пайызды жана орус рублинде – 7,3 пайызды түзгөн.

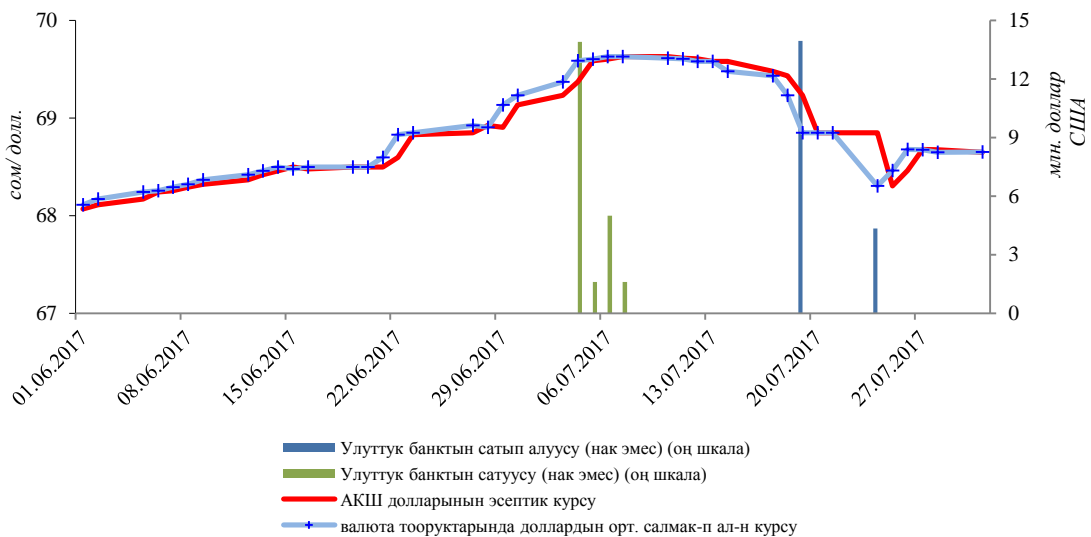
Мындан улам, операциялардын жалпы көлөмүндө валюталардын үлүштүк катышы төмөнкүдөй бөлүштүрүлгөн: АКШ долларында операциялардын салыштырма салмагы 60,1 пайызды (+2,4 п.п.), орус рублинде – 35,6 пайызды (-2,5 п.п.), евродо операциялар үлүшү – 2,4 пайызды (+0,2 п.п.), казак теңгесинде – 1,9 пайызды (-0,03 п.п.) түзгөн.

Байкоого алынып жаткан мезгил ичинде Улуттук банк коммерциялык банктар менен СВОП-операцияларын ишке ашырган эмес.

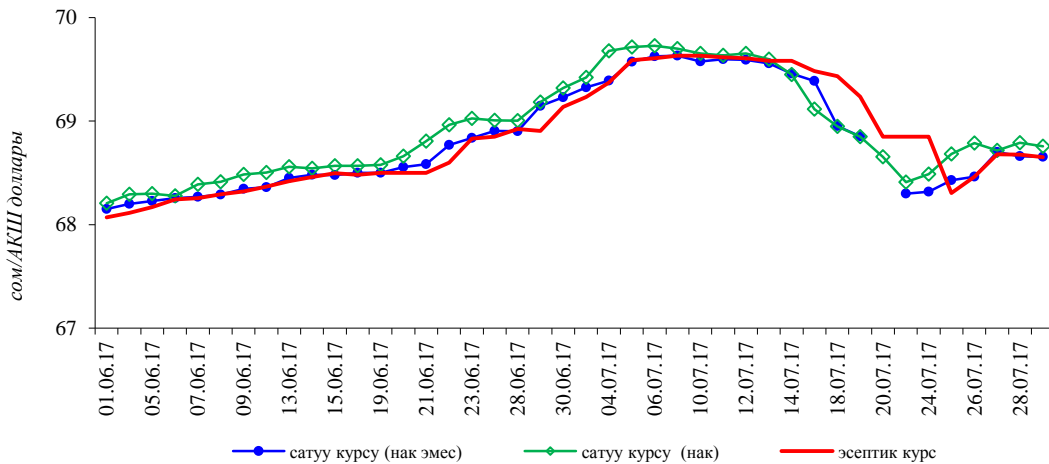
1-график. Коммерциялык банктарда нак эмес АКШ долларынын таза агылып кирүүсү (агылып чыгуусу) (млн АКШ долларында)

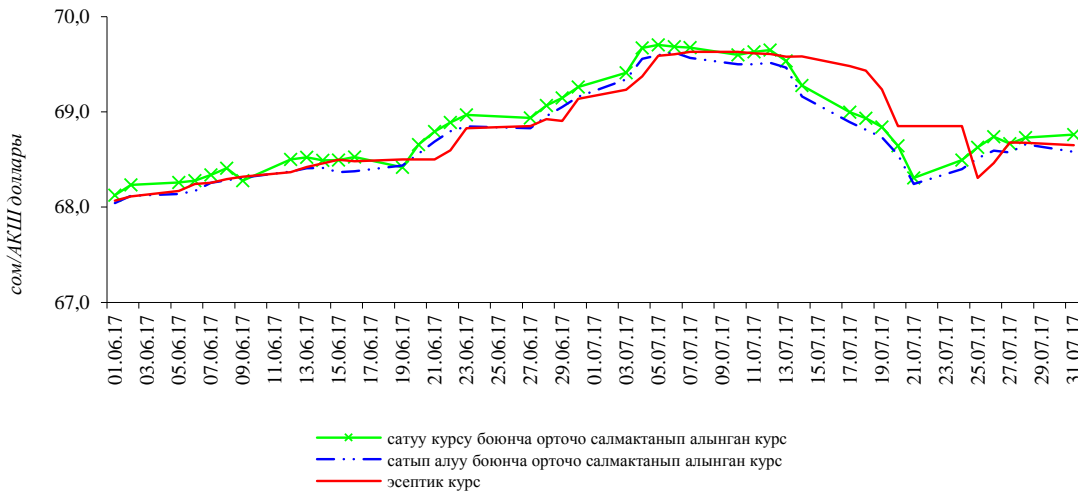
2-график. Банк аралык валюта тооруктарында АКШ доллар курсунун динамикасы

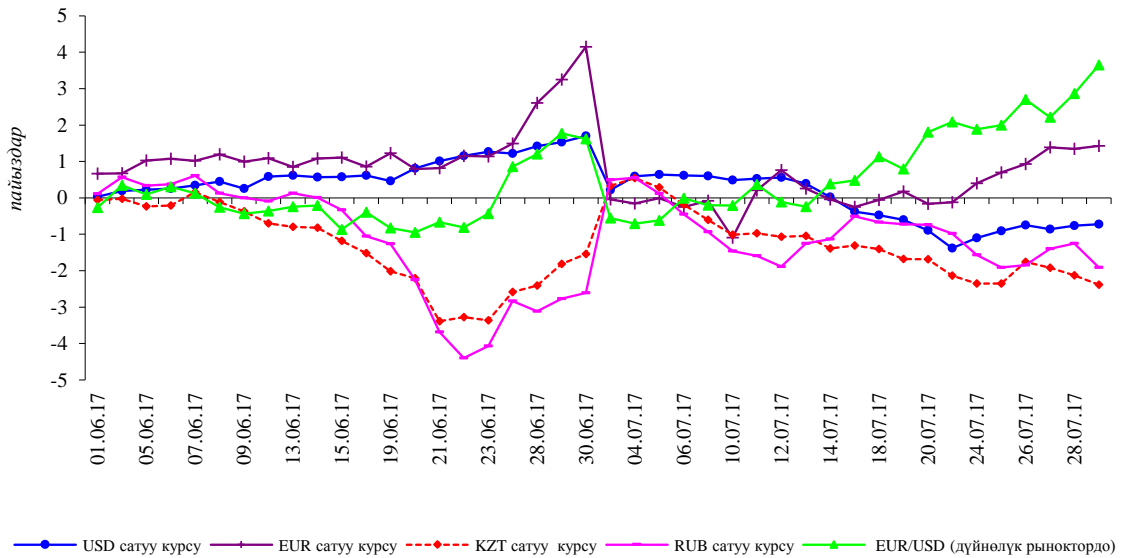
3-график. Коммерциялык банктарда нак эмес жана нак долларынын сатуу курстарынын динамикасы

4-график. Алмашуу бюролорунда АКШ доллар курсунун динамикасы

5-график. Алмашуу бюролорунда негизги валютар курсунун, алмашуу бюролорунда жана дүйнөлүк рынокторунда АКШ доллар курсунун өзгөрүү арымдарынын динамикасы

1-таблица. Операциялардын түрлөрү боюнча чет өлкө валютасын сатып алуу жана сатуу көлөмү (сом)

миң сом

Мезгил аралыгы	Жалпы операциялардын көлөмү	Комм. банктардын накталай эмес		Комм. банктардын накталай		Алмаштыруу бюролордун накталай операциялары		
		Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)	Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)	Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)	
2016	07	34 708,9	5 748,0	16,6	16 374,1	47,2	12 586,9	36,3
	08	42 431,9	4 698,6	11,1	21 022,2	49,5	16 711,2	39,4
	09	38 716,7	4 607,9	11,9	18 969,7	49,0	15 139,1	39,1
	10	36 794,2	3 323,4	9,0	18 462,2	50,2	15 008,6	40,8
	11	34 313,4	4 179,0	12,2	17 218,0	50,2	12 916,3	37,6
	12	34 447,2	3 348,7	9,7	18 829,0	54,7	12 269,5	35,6
2017	01	30 124,9	4 716,7	15,7	14 345,3	47,6	11 062,9	36,7
	02	28 407,2	2 906,1	10,2	14 907,4	52,5	10 593,7	37,3
	03	38 033,4	3 370,5	8,9	19 541,2	51,4	15 121,7	39,8
	04	35 522,7	3 911,6	11,0	18 998,5	53,5	12 612,6	35,5
	05	40 313,7	3 129,4	7,7	21 173,7	52,5	16 010,6	39,7
	06	38 576,2	2 914,2	7,6	22 379,7	58,0	13 282,4	34,4
	07	44 359,4	5 995,3	13,5	23 635,7	53,3	14 728,4	33,2

2-таблица. Валюталар боюнча чет өлкө валютасын сатып алуу жана сатуу көлөмү (сомдук эквивалентте)

млн. сом

Мезгил аралыгы		Жалпы операциялардын көлөмү		АКШ доллары		Евро		Орус рубли		Казак тенгеси		Жана башкалар	
		көлөм	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	
													көлөм
2016	07	34 708,9	20 702,2	59,6	863,5	2,5	12 356,2	35,6	773,9	2,2	13,1	0,0	
	08	42 431,9	24 457,1	58,1	942,2	1,7	15 542,0	38,9	1 466,0	1,3	24,6	0,0	
	09	38 716,7	22 917,0	59,7	892,6	1,9	14 050,4	37,9	843,2	0,5	13,5	0,0	
	10	36 794,2	22 164,2	60,2	920,4	2,5	12 791,7	34,8	904,8	2,5	13,0	0,0	
	11	34 313,4	21 600,1	62,9	896,8	2,6	10 984,6	32,0	818,1	2,4	13,7	0,0	
	12	34 447,2	20 983,3	60,9	818,2	2,4	11 918,4	34,6	713,5	2,1	13,7	0,0	
2017	01	30 124,9	19 473,2	64,6	839,1	2,8	9 233,9	30,7	567,1	1,9	11,6	0,0	
	02	28 407,2	17 028,7	59,9	844,8	3,0	9 926,5	34,9	596,7	2,1	10,4	0,0	
	03	38 033,4	21 831,5	57,4	1 261,5	3,3	14 242,5	37,4	687,9	1,8	10,0	0,0	
	04	35 522,7	21 324,3	60,0	830,4	2,3	12 692,8	35,7	665,2	1,9	10,0	0,0	
	05	40 313,7	22 297,3	55,3	842,9	2,1	16 455,8	40,8	707,8	1,8	9,9	0,0	
	06	38 576,2	22 251,5	57,7	851,9	2,2	14 723,5	38,2	733,1	1,9	16,2	0,0	
	07	44 359,4	26 652,0	60,1	1 057,8	2,4	15 803,5	35,6	828,1	1,9	17,9	0,0	

3-таблица. Четөлкө валюталарынын сомго карата курсу боюнча маалыматтар

Мезгил аралыгы		Айдын акырына карата эсептик курс				Бир ай ичинде эсептик курстун четтөөсү			
		АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси
2016	07	67,9699	75,4364	1,0137	0,1930	0,7%	1,0%	-3,5%	-3,1%
	08	68,8260	76,9853	1,0575	0,2031	1,3%	2,1%	4,3%	5,2%
	09	67,9346	76,1853	1,0756	0,2027	-1,4%	-1,0%	1,3%	-0,3%
	10	68,6538	74,8704	1,0914	0,2062	1,1%	-1,7%	1,5%	1,7%
	11	69,1565	73,2575	1,0648	0,2033	0,7%	-2,2%	-2,4%	-1,4%
	12	69,2301	72,8439	1,1413	0,2079	0,1%	-0,6%	7,2%	2,3%
2017	01	69,1338	73,9386	1,1491	0,2121	-0,1%	1,5%	0,7%	2,0%
	02	69,1298	73,1324	1,1932	0,2213	0,0%	-1,1%	3,8%	4,3%
	03	68,6069	73,6358	1,2169	0,2179	-0,8%	0,7%	2,0%	-1,5%
	04	67,5000	73,5818	1,1845	0,2147	-1,6%	-0,1%	-2,7%	-1,5%
	05	68,0492	75,8068	1,2041	0,2189	0,8%	3,0%	1,7%	2,0%
	06	69,1367	78,9956	1,1701	0,2151	1,6%	4,2%	-2,8%	-1,7%
	07	68,6500	80,3617	1,1529	0,2103	-0,7%	1,7%	-1,5%	-2,2%

4-таблица. Алмашуу бирлорунда четөлкө валюталарынын сомго карата курсу боюнча маалыматтар

Мезгил аралыгы		Бир ай ичиндеги орточо маржа				Валюталарды сатуу курсунун орточо				Бир ай ичинде валюталарды сатуу курсунун			
		АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси
2016	07	0,0%	1,1%	1,4%	1,4%	0,1%	0,3%	1,4%	1,4%	0,9%	0,4%	-1,7%	-3,5%
	08	0,4%	0,9%	0,9%	2,9%	0,1%	0,3%	0,3%	0,3%	1,3%	1,3%	3,9%	4,7%
	09	0,3%	0,9%	0,8%	2,1%	0,1%	0,2%	0,3%	0,3%	-1,4%	0,3%	0,8%	0,5%
	10	0,3%	1,2%	0,8%	2,2%	0,1%	0,2%	0,3%	0,3%	1,0%	-1,9%	1,8%	0,4%
	11	0,1%	0,8%	0,8%	1,9%	0,1%	0,3%	0,3%	0,2%	0,7%	-1,9%	-2,4%	-0,7%
	12	0,1%	0,5%	0,3%	0,8%	0,0%	0,2%	0,4%	0,2%	0,0%	-1,1%	7,3%	2,5%
2017	01	0,1%	0,4%	0,3%	0,8%	0,1%	0,3%	0,3%	0,1%	0,0%	1,8%	1,4%	1,4%
	02	0,2%	0,4%	0,3%	0,8%	0,0%	0,2%	0,4%	0,2%	0,0%	-0,9%	3,2%	4,5%
	03	0,1%	0,4%	0,2%	0,8%	0,1%	0,3%	0,2%	0,1%	-0,9%	0,1%	2,1%	-1,4%
	04	0,2%	0,4%	0,2%	0,8%	0,1%	0,3%	0,2%	0,1%	-1,2%	0,5%	-2,5%	-1,1%
	05	0,2%	0,5%	0,2%	0,8%	0,1%	0,2%	0,4%	0,2%	0,5%	3,1%	1,1%	1,2%
	06	0,1%	0,5%	0,2%	0,8%	0,1%	0,2%	0,3%	0,2%	1,7%	4,1%	-2,6%	-1,5%
	07	0,2%	0,4%	0,3%	0,8%	0,1%	0,2%	0,2%	0,1%	-0,7%	1,4%	-1,9%	-2,4%